

Broj: 03-02-390/2021
Sarajevo, 01.04.2021. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 05-04-2021			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	861	/21

B

- **Predstavnički dom -**
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedavajući
- **Dom naroda -**
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa čl. 191. i 192. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), **radi razmatranja i usvajanja po hitnom postupku, dostavljam Vam PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 261. sjednici, održanoj 01.04.2021. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,



PREMIJER

Fadil Novalić

- Prilog: - Prijedlog zakona na bosanskom jeziku,
- Odredbe Zakona koje se dopunjuju,
- Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15 i 54/19)

Cc: Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
gosp. Nermin Džindić, ministar

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE**

Sarajevo, april 2021. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa čl. 191. i 192. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine predlaže Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine po hitnom postupku.

OBRAZLOŽENJE

Razlozi za donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, sadržani su u Zaključku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj: 1628/2020 od 26.11.2020. godine, u kome je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o Zaključku Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481, 01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u vezi zabrane malih hidroelektrana i Prijedlogu Deklaracije o zaštiti rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je također zadužila i Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Agenciju za vodno područje Jadranskog mora Mostar, Agenciju za vodno područje rijeke Save Sarajevo i Komisiju za koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine da, u roku od 30 dana, pripreme prijedloge izmjena i dopuna svih propisa iz svojih nadležnosti, u skladu sa Zaključkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi zabrane izgradnje malih hidroelektrana, te da iste upute u daljnju proceduru izmjena i dopuna.

Nadalje, navodi se da je Federalno ministarstvo okoliša i turizma zaduženo da koordinira i prati provođenje prethodno navedene aktivnosti po Zaključku, te da o istom, po potrebi obavijesti Vladu Federacije Bosne i Hercegovine.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je također zaduženo, da zatraži od kantona informaciju o ukupnom broju izdatih koncesija na vodna dobra s ciljem proizvodnje električne energije iz hidropostrojenja, uključujući i informacije o predviđenim snagama postrojenja kao i pregled dosadašnjih aktivnosti na razvoju istih projekata. I na kraju, kao i da prilikom izrade Nacionalnog energetskeg i klimatskog plana Bosne i Hercegovine, u dijelu obaveza za obnovljive izvore energije za Federaciju Bosne i Hercegovine, te izmjena i dopuna Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije, izuzme podsticanje proizvodnje električne energije iz hidroelektrana putem garantovanih otkupnih cijena.

Uzimajući u obzir navedeno, odnosno u namjeri da se ispoštuje gore navedeni Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481, 01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, kojim se potpuno zabranjuje izgradnja malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH, te je zadužena Vlada Federacije BiH da, u naredna tri mjeseca, analizira postojeće zakone kroz koje se tretira izgradnja mHE, te uputi u parlamentarnu proceduru izmjene i dopune zakona kroz koje će zaštititi rijeke i okoliš, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je pristupilo dopunama Zakona o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15 i 54/19).

Tom prilikom konstatovano je da Zakon o električnoj energiji nema, odnosno nije dao jasnu definiciju male hidroelektrane (mHE), već da je taj pojam dala jedino Uredba o

Tom prilikom konstatovano je da Zakon o električnoj energiji nema, odnosno nije dao jasnu definiciju male hidroelektrane (mHE), već da je taj pojam dala jedino Uredba o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje ("Službene novine Federacije BiH", broj 48/14), koja u članu 14. daje sljedeću definiciju:

„Član 14.

(Postrojenja za korištenje OIEiEK)

Postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije ili postrojenje za kombinovanu proizvodnju električne i toplotne energije (u daljnjem tekstu: postrojenja OIEiEK), u skladu sa ovom uredbom, znači elektranu sa jednom ili više proizvodnih jedinica, koja u procesu proizvodnje električne energije kao primarni izvor energije koristi obnovljive izvore energije, odnosno koja u postrojenjima efikasne kogeneracije kombinovano proizvodi električnu i toplotnu energiju.”.

dok član 15. daje slijedeću klasifikaciju postrojenja:

„Član 15.

(Klasifikacija postrojenja u zavisnosti od instalisane snage)

Postrojenja OIEiEK iz člana 14. ove uredbe u zavisnosti od instalisane snage postrojenja, dijele se na:

- mikro postrojenja: od 2 kW do i uključivo 23 kW,
- mini postrojenja: od 23 kW do i uključujući 150 kW,
- mala postrojenja: od 150 kW do i uključivo 1 MW,
- srednja postrojenja: od 1 MW do i uključivo 10 MW,
- velika postrojenja: preko 10 MW.“.

U svrhu poštivanja Zaključka Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 481, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, ovim dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH, na predloženi način, zabranjuje se izgradnja malih hidroelektrana instalisane snage do i uključivo 10 MW, imajući u vidu da definicija za energetska dozvolu glasi: "Energetska dozvola", znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) investitoru u postupku prikupljanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta“.

Zašto 10 MW?

Razlika između hidroelektrana i malih hidroelektrana je u instaliranoj snazi. Granična snaga koja dijeli hidroelektrane na male hidroelektrane razlikuje se od zemlje do zemlje. Neke zemlje poput Portugala, Španjolske, Irske, Grčke i Belgije su prihvatile 10 MW kao gornju granicu instalirane snage za male hidroelektrane. U Italiji je granica 3 MW, u Švedskoj 1.5 MW, u Francuskoj 8 MW, u Indiji 15 MW, u Kini 25 MW.

U Evropi se sve više prihvaća kapacitet od 10 MW instalirane snage kao gornja granica i tu granicu je podržalo Evropsko udruženje malih hidroelektrana (ESHA), te Evropska komisija. Prema postojećim propisima u Hrvatskoj, mala hidroelektrana, određena je kao postrojenje za iskorištavanje energije vodotokova s izlaznom električnom snagom od 10 kW do 10MW.

Novim članom 116a. Zakona ostavljena je mogućnost je da se svim podnosiocima zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, koji već imaju zaključene ugovore o koncesiji sa nadležnim organom, omogući da, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji, kompletiraju svoj zahtjeve za izdavanje energetske dozvole, a sve u svrhu izbjegavanja eventualnih sudskih sporova.

Rok od tri godine je ostavljen iz razloga što je podnosilac zahtjeva dužan pribaviti određenu dokumentaciju, a za čije je izdavanje potrebno određeno vrijeme. Ta dokumentacija se ogleda u pribavljanju vodoprivrednih akata, okolinske dozvole, prethodne elektroenergetske saglasnosti/uslovi priključenja na prenosnu mrežu, urbanističke saglasnosti, kao i dokaze o riješenim imovinsko-pravnim odnosima vezanim za nekretninu na kojoj je predviđenja gradnja.

Uzimajući u obzir sve navedeno, odnosno uvažavajući razloge koji su navedeni u ovom obrazloženju, a iz kojih je vidljivo da se radi o pitanju za čije uređivanje postoji neodložna potreba, kao i da bi donošenje navedenog zakona u redovnom postupku moglo da izazove štetne posljedice za Federaciju, kao i činjenicu da se radi o Zakonu koji je već bio na razmatranju u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, kao ovlašteni podnositelj, u skladu sa čl. 191. i 192. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), dostavlja **Prijedlog zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine i predlaže Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine njegovo donošenje po hitnom postupku.**

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

- (1) U Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15 i 54/19) (u daljnjem tekstu: ovaj zakon) u članu 3. iza tačke 23) dodaje se nova tačka 24) koja glasi:
„24) Mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekat instalisane snage do i uključivo 10 MW.“
- (2) „Dosadašnje tač. od 24) do 43) postaju tač. od 25) do 44).“

Član 2.

- (1) U članu 78. iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:
„(6) Izdavanje energetske dozvole za male hidroelektrane se obustavlja.“
- (2) „Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (7) i (8).“

Član 3.

Iza člana 116. dodaje se novi član 116a. koji glasi:

„Član 116a.

Podnosioci zahtjeva za izdavanje Energetske dozvole koji do stupanja na snagu ovog zakona imaju zaključene ugovore o dodjeli koncesije sa nadležnim organom se izuzimaju od primjene člana 78. stav (6), s tim da su isti dužni da u roku od tri godine kompletiraju zahtjev za izdavanje energetske dozvole.“

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE
ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15 i 54/19), sadržan je u odredbi člana III.1. tačka f.), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture i člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15 i 54/19), sadržani su u Zaključku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj: 1628/2020 od 26.11.2020. godine, u kome je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o Zaključku Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481, 01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u vezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH i Prijedlogu Deklaracije o zaštiti rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je također zadužila i Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Agenciju za vodno područje Jadranskog mora Mostar, Agenciju za vodno područje rijeke Save Sarajevo i Komisiju za koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine da, u roku od 30 dana, pripreme prijedloge izmjena i dopuna svih propisa iz svojih nadležnosti, u skladu sa Zaključkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi zabrane izgradnje malih hidroelektrana, te da iste upute u daljnju proceduru izmjena i dopuna.

Dalje se navodi, da je Federalno ministarstvo okoliša i turizma zaduženo da koordinira i prati provođenje prethodno navedene aktivnosti Zaključka, te da o istom, po potrebi obavijesti Vladu Federacije Bosne i Hercegovine.

Navedenim Zaključkom Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je zaduženo da zatraži od kantona informaciju o ukupnom broju izdatih koncesija na vodna dobra s ciljem proizvodnje električne energije iz hidropostrojenja, uključujući i informacije o predviđenim snagama postrojenja kao i pregled dosadašnjih aktivnosti na razvoju istih projekata, kao i da prilikom izrade Nacionalnog energetskog i klimatskog plana Bosne i Hercegovine, u dijelu obaveza za obnovljive izvore energije za Federaciju Bosne i Hercegovine, te izmjena i dopuna Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije, izuzme podsticanje proizvodnje električne energije iz hidroelektrana putem garantovanih otkupnih cijena.

Uzimajući u obzir navedeno, odnosno u namjeri da se ispoštuje gore navedeni Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-

479,481, 01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, kojim se potpuno zabranjuje izgradnja malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH, zadužena je Vlada Federacije BiH da, u naredna tri mjeseca, analizira postojeće zakone kroz koje se tretira izgradnja mHE, te uputi u parlamentarnu proceduru izmjene i dopune zakona kroz koje će zaštititi rijeke i okoliš. S tim u vezi, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je pristupilo dopunama Zakona o električnoj energiji na predloženi način.

Tom prilikom konstatovano je da **Zakon o električnoj energiji nema, odnosno nije dao preciznu definiciju pojma male hidroelektrane**, već da je taj pojam dala jedino Uredba o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje ("Službene novine Federacije BiH", broj 48/14), koja u članu 14. daje sljedeću definiciju:

„Član 14.

(Postrojenja za korištenje OIEiEK)

Postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije ili postrojenje za kombinovanu proizvodnju električne i toplotne energije (u daljnjem tekstu: postrojenja OIEiEK), u skladu sa ovom uredbom, znači elektranu sa jednom ili više proizvodnih jedinica, koja u procesu proizvodnje električne energije kao primarni izvor energije koristi obnovljive izvore energije, odnosno koja u postrojenjima efikasne kogeneracije kombinovano proizvodi električnu i toplotnu energiju, **dok član 15. daje sljedeću klasifikaciju postrojenja:**

„Član 15.

(Klasifikacija postrojenja u zavisnosti od instalisane snage)

Postrojenja OIEiEK iz člana 14. ove uredbe u zavisnosti od instalisane snage postrojenja, dijele se na:

- mikro postrojenja: od 2 kW do i uključivo 23 kW,
- mini postrojenja: od 23 kW do i uključujući 150 kW,
- mala postrojenja: od 150 kW do i uključivo 1 MW,
- srednja postrojenja: od 1 MW do i uključivo 10 MW,
- velika postrojenja: preko 10 MW".

Poštujući sve navedeno, a u svrhu poštivanja Zaključka Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 481, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, smatra se da će se ovim dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH, na predloženi način, **zabraniti izgradnja malih hidroelektrane instalisane snage do i uključivo 10 MW**, imajući u vidu značenje izraza/definicije: "**Energetska dozvola**" znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije investitoru u postupku prikupljanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta".

Zašto 10 MW?

Razlika između hidroelektrana i malih hidroelektrana je u instaliranoj snazi. Granična snaga koja dijeli hidroelektrane na male hidroelektrane razlikuje se od zemlje do zemlje. Neke zemlje poput Portugala, Španjolske, Irske, Grčke i Belgije su prihvatile 10 MW kao gornju granicu instalirane snage za male hidroelektrane. U Italiji je granica 3 MW, u Švedskoj 1.5 MW, u Francuskoj 8 MW, u Indiji 15 MW, u Kini 25 MW.

U Evropi se sve više prihvata kapacitet od 10 MW instalirane snage kao gornja granica i tu granicu je podržalo Evropsko udruženje malih hidroelektrana (ESHA), te Evropska komisija. Prema postojećim propisima u Hrvatskoj, mala hidroelektrana, određena je kao postrojenje za iskorištavanje energije vodotokova s izlaznom električnom snagom od 10 kW do 10MW.

Nadalje, novim članom 116 a. želi se omogućiti podnosiocima zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, koji već imaju zaključene ugovore o koncesiji sa nadležnim organom, da u roku od tri godine kompletiraju svoj zahtjeve za izdavanje energetske dozvole, a sve u svrhu izbjegavanja eventualnih sudskih sporova.

Rok od tri godine je ostavljen iz razloga što je podnositelj zahtjeva dužan pribaviti određenu dokumentaciju, a za čije izdavanje treba određeno vrijeme. Ta dokumentacija se ogleda u pribavljanju vodoprivrednih akata, okolinske dozvole, prethodne elektroenergetske saglasnost/uslovi priključenja na prenosnu mrežu, urbanistička saglasnost, kao i dokaze o riješenim imovinskopравnim odnosima vezanim za nekretninu na kojoj je predviđena gradnja.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Predlaže se donošenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine a razlozi za njegovo donošenje sadržani su u obrazloženju po pojedinim članovima, na način kako slijedi:

1. Obrazloženje za dopunu člana 3. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15 i 54/19):

- (1) U Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine u članu 3. iza tačke 23) dodaje se nova tačka 24) koja glasi:
„24) Mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekat instalisane snage do i uključivo 10 MW.“
- (2) „Dosadašnje tač. od 24) do 43) postaju tač. od 25) do 44).“.

Obrazloženje za dopunu člana 3. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) sadržano je u činjenici da važeći Zakon nije dao jasnu definiciju Malih hidroelektrana (mHE) te se radi toga, a s ciljem realizacije Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj: 1628/2020 od 26.11.2020. godine, kojim je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o Zaključku Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481, 01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u vezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH i Prijedlogu Deklaracije o zaštiti rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine, ukazala potreba za navedenom definicijom.

Potrebno je napomenuti i da je navedenim Zaključkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH zadužena Vlada Federacije BiH da, u naredna tri mjeseca, analizira postojeće zakone kroz koje se tretira izgradnja mHE, te uputi u parlamentarnu proceduru izmjene i dopune zakona kroz koje će zaštititi rijeke i okoliš.

Zašto 10 MW?

Razlika između hidroelektrana i malih hidroelektrana je u instaliranoj snazi. Granična snaga koja dijeli hidroelektrane na male hidroelektrane razlikuje se od zemlje do zemlje. Neke zemlje poput Portugala, Španjolske, Irske, Grčke i Belgije su prihvatile 10 MW kao gornju granicu instalirane snage za male hidroelektrane. U Italiji je granica 3 MW, u Švedskoj 1.5 MW, u Francuskoj 8 MW, u Indiji 15 MW, u Kini 25 MW.

U Evropi se sve više prihvaća kapacitet od 10 MW instalirane snage kao gornja granica i tu granicu je podržalo Evropsko udruženje malih hidroelektrana (ESHA), te Evropska komisija. Prema postojećim propisima u Hrvatskoj, mala hidroelektrana, određena je kao postrojenje za iskorištavanje energije vodotokova s izlaznom električnom snagom od 10 kW do 10MW.

2. Obrazloženje za dopunu člana 78. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15 i 54/19):

(1) U članu 78. iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

„(6) Izdavanje energetske dozvole za male hidroelektrane se obustavlja“.

(2) „Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (7) i (8).“

Obrazloženje za dopunu člana 78. važećeg Zakona sadržano je u Zaključku Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 481, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, kojim je zabranjena izgradnja malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH, a imajući u vidu da izraz/definicija "Energetska dozvola" znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije investitoru u postupku prikupljanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.

3. Obrazloženje uz dopunu člana 116a. važećeg Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15 i 54/19):

Iza člana 116. dodaje se novi član 116a. koji glasi:

„Član 116a

Podnosioci zahtjeva za izdavanje Energetske dozvole koji do stupanja na snagu ovog zakona imaju zaključene ugovore o dodjeli koncesije sa nadležnim organom se izuzimaju od primjene člana 78. stav (6), s tim da su isti dužni da u roku od tri godine kompletiraju zahtjev za izdavanje energetske dozvole.“

Obrazloženje uz dopunu člana 116a. važećeg Zakona sadržano je u želji da se svim podnosiocima zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, koji već imaju zaključene ugovore o koncesiji sa nadležnim organom, omogući da, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji, kompletiraju svoj zahtjev za izdavanje energetske dozvole, a sve u svrhu izbjegavanja eventualnih sudskih sporova.

Rok od tri godine je ostavljen iz razloga što je podnosilac zahtjeva dužan pribaviti određenu dokumentaciju, a za čije izdavanje treba određeno vrijeme. Ta dokumentacija se ogleda u pribavljanju vodoprivrednih akata, okolinske dozvole, prethodne elektroenergetske saglasnost odnosno uslove priključenja na prenosnu mrežu, urbanistička saglasnost, kao i dokaze o riješenim imovinsko-pravnim odnosima vezanim za nekretninu na kojoj je predviđena gradnja.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine nije potrebno izdvojiti posebna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

**ODREDBE ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE KOJE SE DOPUNJUJU**
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13 94/15 i 54/19)

Član 3.
Definicije

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

- 1) "Direktni vod" označava dalekovod koji povezuje izolovano mjesto proizvodnje sa izolovanim kupcem ili dalekovod koji povezuje proizvođača električne energije i dobavljača električne energije radi direktnog snabdjevanja njihovih vlastitih objekata, podružnica i kvalifikovanih kupaca.
- 2) "Distribucija" znači razvođenje električne energije putem srednjenaponske i niskonaponske distributivne mreže sa ciljem isporuke kupcima, ali ne uključuje snabdijevanje.
- 3) "Distribuirana proizvodnja" znači proizvodnju električne energije u objektima za proizvodnju električne energije priključenim na distributivni sistem.
- 4) "Dozvola za rad (licenca)" znači ovlaštenje nadležnog organa za obavljanje određene elektroprivredne djelatnosti.
- 5) "Elektroenergetski subjekt" znači pravno lice koje je osnovano u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnja, prijenos, distribucija, snabdijevanje ili trgovina električne energije.
- 6) "Energetska dozvola" znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) investitoru u postupku prikupljanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.
- 7) "Energetska efikasnost/upravljanje potražnjom" znači cjelovit ili integralni pristup, sa ciljem uticaja na količinu i vremenski raspored potrošnje električne energije radi smanjenja potrošnje primarne energije i vršnih opterećenja, davanjem prednosti ulaganjima umjere za energetska efikasnost u ili druge mjere, kao što su ugovori o snabdijevanju sa prekidima, umjesto na ulaganja u povećanje proizvodnih kapaciteta, ukoliko prve predstavljaju najefikasniju i najekonomičniju mogućnost, uzimajući u obzir pozitivan uticaj smanjenja potrošnje energije na okoliš, kao i sigurnost snabdijevanja i aspekt troškova distribucije koji su s tim povezani, a što uključuje i smanjenje distributivnih gubitaka.
- 8) "Fizička osoba" je ona osoba koja je registrovana uskladu sa Zakonom o obrtu za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u objektima instalisane snage do 150 kW.
- 9) "Horizontalno integrisano društvo" znači elektroprivredno društvo ili grupu elektroprivrednih društava koje obavlja najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje radi prodaje, ili prijenosa ili distribucije ili snabdjevanja električnom energijom i neku drugu djelatnost koja nije vezana za elektroprivrednu djelatnost.
- 10) "Integrisano privredno društvo" znači vertikalno ili horizontalno integrisano elektroprivredno društvo.
- 11) "Interkonektor" znači opremu koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sistema.
- 12) "Javni snabdjevač kvalifikovanih kupaca" (u daljnjem tekstu: Javni snabdjevač) znači snabdjevača koji ima obavezu da snabdijeva kvalifikovanog kupca kada on ne odabere svog snabdijevača na tržištu električne energije na način i pod uslovima koje propisuje Regulatorna komisija.
- 13) "Koncesija" znači pravo obavljanja privredne djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa.

- 14) "Komercijalni kupac" znači kupca električne energije koji nije iz reda domaćinstava i javne rasvjete a čiji su objekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa nižeg od 1 kV.
- 15) "Korisnik sistema" znači svako pravno lice koje snabdijeva, ili pravno i fizičko lice koje biva snabdijevano putem prijenosnog ili distributivnog sistema.
- 16) "Krajnji kupac" znači kupca koji kupuje električnu energiju za vlastite potrebe.
- 17) "Kupac" znači kupca na veliko ili krajnjeg kupca električne energije.
- 18) "Kupac iz kategorije domaćinstva" znači kupca koji kupuje električnu energiju za upotrebu u vlastitom domaćinstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti.
- 19) "Kupac koji nije domaćinstvo" znači svako fizičko ili pravno lice koje kupuje električnu energiju koja nije namijenjena za upotrebu u vlastitom domaćinstvu, uključujući proizvođače i kupce na veliko.
- 20) "Kupac na veliko" znači pravno ili fizičko lice koje kupuje električnu energiju radi preprodaje unutar ili izvan sistema u kom je registrovan.
- 21) "Kvalifikovani kupac" znači kupca koji može slobodno kupovati električnu energiju od snabdjevača/trgovca kojeg sam izabere.
- 22) "Kvalifikovani proizvođač" znači proizvođača koji u pojedinačnom objektu za proizvodnju električne energije proizvodi električnu energiju, koristeći otpadili obnovljive izvore energije na ekonomski primjeren način, uključujući kombinirani ciklus proizvodnje toplotne i električne energije, koji je usklađen sa zaštitom okoliša, a koji takav položaj može steći na snovu rješenja nadležnog organa.
- 23) "Malo preduzeće" znači svako privredno društvo koje zadovoljava najmanje dva od tri navedena kriterija: da ima manje od 50 uposlenih, da ostvaruje ukupni godišnji prihod manji od 2 miliona KM i čija je vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine manja od 1 milion KM, a čiji su objekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa nižeg od 1 kV.
- 24) "Nekvalifikovani kupac" znači kupca za kojeg se električna energija dobavlja na regulisani način i po regulisanim cijenama (tarifama).
- 25) "Nezavisni proizvođač" znači proizvođača koji ne obavlja djelatnost proizvodnje električne energije kao javnu uslugu, a koji posjeduje vlastite objekte za proizvodnju električne energije radi prodaje na tržištu.
- 26) "Obaveza javne usluge" znači zagarantovani nivo usluge koju će elektroprivredno društvo pružiti kupcima u općem društvenom i ekonomskom interesu radi obezbjeđenja sigurnosti snabdjevanja, redovnosti, kvaliteta i cijene snabdjevanja, kao i zaštite životne sredine, uključujući energetska efikasnost i upotrebu energije iz obnovljivih izvora.
- 27) "Obnovljivi izvori energije" znače obnovljive nefosilne izvore energije (vjetar, sunce, geotermalni izvori, talasi, plima/oseka, hidroenergija, biomasa, deponijski gas, gas iz postrojenja za preradu otpada i biogas).
- 28) "Operator distributivnog sistema" znači pravno lice koje posjeduje licencu-dozvolu za djelatnost distribucije i nadležno je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvoj elektrodistributivne mreže i priključivanje novih kupaca i proizvođača.
- 29) "Pomoćne usluge" znače sve usluge potrebne za funkcionisanje prijenosnog ili distributivnog sistema.
- 30) "Povezani sistemi" znače određeni broj prijenosnih i distributivnih sistema povezanih putem jednog ili više interkonektora.
- 31) "Priključak" znači sklop električnih vodova i uređaja srednjeg i niskog napona, uključujući i obračunskomjerno mjesto, kojima se objekat kupca/proizvođača povezuje sa distributivnom mrežom, isključujući usponske vodove koji su sastavni dio građevine, a preko kojih se povezuje mjerno mjesto kupca.
- 32) "Proizvodnja" znači proizvodnju električne energije.

- 33) "Proizvođač" znači fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju.
- 34) "Proizvođač za vlastite potrebe" znači fizičko ili pravno lice koje električnu energiju proizvodi za vlastite potrebe.
- 35) "Referentna cijena električne energije" znači otkupnu cijenu električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju čija se proizvodnja ne potiče i koristi se za utvrđivanje naknada koje se plaćaju za obnovljive izvore, a utvrđuje je Regulatorna komisija.
- 36) "Rezervni snabdjevač" znači snabdjevača koji ima obavezu da kvalifikovanog kupca snabdijeva električnom energijom u slučajevima kada odabrani snabdjevač prestane da vrši snabdijevanje kvalifikovanog kupca električnom energijom.
- 37) "Snabdijevanje" znači prodaju električne energije kupcima, uključujući preprodaju električne energije.
- 38) "Sigurnost" znači sigurnost snabdijevanja, elektroenergetsku sigurnost i tehničku sigurnost.
- 39) "Snabdjevač" znači svako pravno lice koje posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti snabdijevanja kupaca električnom energijom, izdatu od strane nadležnog regulatornog tijela.
- 40) "Trgovac" znači svako pravno lice koje se bavi trgovinom električnom energijom i koji posjeduje dozvolu izdatu od strane nadležnog regulatornog tijela.
- 41) "Trgovina" znači kupovinu i prodaju električne energije, isključujući prodaju krajnjem kupcu.
- 42) "Univerzalna usluga" znači dio javne usluge kojom se garantuje priključak i snabdijevanje po razumnim, jednostavno i lako uporedivim i transparentnim cijenama kupcima iz kategorije domaćinstava, malim preduzećima i komercijalnim kupcima kako je dalje definirano u članu 13. ovog zakona.
- 43) "Vertikalno integrisano društvo" znači elektroprivredno društvo ili grupu elektroprivrednih društava u kojima isto lice ili više istih lica imaju pravo da direktno ili indirektno upravljaju društvom, gdje društvo ili grupa društava obavlja najmanje jednu od djelatnosti prijenosa ili distribucije i najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom.

Član 78.

Izgradnja proizvodnih objekata

- (1) Objekte i postrojenja za proizvodnju električne energije mogu graditi domaća i strana pravna i fizička lica pod uslovima propisanim ovim i drugim zakonima.
- (2) Elektroenergetski objekti se grade u skladu sa Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10) tehničkim i drugim propisima i propisima utvrđenim ovim zakonom.
- (3) Izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata za proizvodnju električne energije iz nadležnosti Federacije obuhvata:
 - 1) hidroenergetski objekti instalisane snage iznad 5 MW i za nekoliko hidroenergetskih objekata instalisane snage veće od po 2 MW, koji slijede jedan iza drugog na rastojanju od 2 km,
 - 2) termoelektrane i ostala postrojenja sa sagorijevanjem sa toplotnim izlazom od 50 MWt i više,
 - 3) postrojenja za iskorištavanje pogonske snage vjetra instalisane snage od 2 MW i više,
 - 4) postrojenja za iskorištavanje energije sunca instalisane snage od 1 MW i više i
 - 5) ostale elektrane instalisane snage 5 MW i više.
- (4) Izgradnji proizvodnih elektroenergetskih objekata prethodi izdavanje Energetske dozvole utvrđene ovim zakonom.